

TÁJÉKOZTATÓ NYELVILEG VEGYES CSALÁDOK SZÁMÁRA

INFORMATII PENTRU FAMILIILE BILINGVE

Miért neveljünk kétnyelvű gyerekeket?

A kétnyelvű családokban felnövekvő gyerekek esetében a **szülők** döntésén, majd következetességén, hozzáértésén múlik, hogy kétnyelvű avagy egynyelvű lesz-e a gyerekük.

Ma már számos kutatás bizonyítja, hogy a kétnyelvűségnek **pozitív hatása** van a gyerekek **értelmi fejlődésére**.

A kétnyelvűség pozitív hatásai közé sorolható:

- a fokozottabb nyelvi érzékenység,
- a kreativitás magasabb szintje,
- az olvasástanulás könnyebbége, valamint
- a demokratikusabb szemlélet.

De ce să creștem copii bilingvi?

În cazul copiilor care cresc în familii bilingve depinde de decizia, consecvența și competența **părinților** ca acești copii să devină bilingvi.

Numeroase cercetări din ultimii ani au dovedit **influența pozitivă** a bilingvismului asupra **dezvoltării mentale** a copiilor.

Printre efectele pozitive ale bilingvismului se numără:

- sensibilitatea lingvistică sporită,
- creativitatea crescută,
- facilitarea însușirii cititului,
- viziunea mai democratică.

Hogyan válik kétnyelvűvé a kisgyerek?

A korai kétnyelvűség kialakulását befolyásolja a szülők és gyerekek kommunikációs nyelve, a családdal együtt élő nagyszülők és a gyerekek által használt nyelv, a gyerek közvetlen környezete által használt nyelv és az oktatás nyelv.

A **párhuzamos nyelvtanulás** általában az „egy személy – egy nyelv” elv alapján valósul meg, azaz a szülő következetesen a saját anyanyelvén beszél gyermekével.

Ha a kisgyerek a nyelveket **egymás után tanulja meg**, a második nyelv elsajátítása nem azonos a felnőttek idegen nyelv tanulásával. Ebben az esetben is a környezet hatására tanulja meg a nyelvet, amennyiben ez a nyelv jelen van az életében, azaz rendszeresen használják otthon, az óvodában. Ez a folyamat már nem olyan természetes, mint a párhuzamos nyelvtanulás, ezért jó ha tudjuk, milyen fázisok figyelhetők meg:

- Az első időszakban a gyerek továbbra is az először megtanult nyelvet használja, még akkor is, ha a körülötte lévő személyek más nyelvet használnak. Ezekre a hatásokra, a számára érthetetlen nyelvi ingerekre kétféléképpen reagálhat: vagy egyáltalán nem beszél, vagy továbbra is azon a nyelven folytatja a társalgást, melyet ismer.
- Ezt követi a nonverbális szakasz, amikor a gyerek gesztusokkal, mutogatással próbálja megérteni magát. De elkezdődik a második nyelv „feltérképezése”, valamint az új hangok gyakorlása (ezeket általában halkan próbálja).
- A harmadik fázis arról ismerhető fel, hogy a gyerek elkezdi használni az új nyelvet, bár nem a megszokott módon: beszéde távirati stílusú, leegyszerűsített, lényegre törő. Ugyanakkor az figyelhető meg, hogy a körülötte levő felnőttek beszédéből frázisokat, szófordulatokat vesz át, ezeket ismételgeti, még akkor is, ha nem érti őket.
- A negyedik szakasz már a produktív nyelvhasználat szakasza, amikor már képes új kijelentések alkotására, az átvett frázisokat össze tudja kötni az újonnan tanult szavakkal, valamint a nyelvtani szabályokat is kezdi megérteni és használni.

Cum devine un copil bilingv?

Dezvoltarea timpurie a bilingvismului este influențată de limba de comunicare a părinților și a copiilor, de limba folosită de copii și bunicii care trăiesc cu familia, de limba folosită în mediul copilului și de limba de predare din grădiniță sau școală.

Însușirea în paralel a limbilor se realizează în baza principiului „o persoană – o limbă”, ceea ce înseamnă că părintele vorbește cu copilul în mod consecvent în limba maternă proprie.

Dacă copilul însușește limbile în **mod consecutiv**, învățarea celei de-a doua limbi nu este similară cu cea a învățării unei limbi străine de către adulți. Își în acest caz copilul învață limba datorită influențelor din mediu. În cazul în care această limbă este prezentă în viața copilului, adică este folosită cu regularitate acasă, la grădiniță, limba va fi însușită de copil. Acest proces are anumite faze specifice:

- În prima perioadă copilul continuă să folosească limba pe care a învățat-o prima dată, chiar dacă cei din jur comunică într-o altă limbă. Copilul poate să reacționeze în două feluri la acești stimuli lingvistici noi: ori nu vorbește de loc, ori continuă con vorbirea în limba cunoscută de el.
- Urmează apoi etapa nonverbală în care copilul încearcă să se facă înțeles prin gesturi, prin folosirea semnelor, dar începe și „explorarea” celei de-a doua limbi precum și exersarea unor sunete noi (de obicei le încearcă închet).
- În a treia etapă copilul începe să folosească noua limbă, dar nu în modul obișnuit: stilul de vorbire al copilului este telegrafic, simplificat, păstrând doar esența. În același timp se poate observa modul în care copilul preia fraze, expresii de la adulți și le repetă chiar și atunci când nu le înțelege.
- A patra etapă este cea a folosirii limbii în mod productiv, în care copilul este deja capabil să formuleze noi propoziții, poate legă frazele preluate cu ajutorul cuvintelor noi, dând dovada înțelegerei și utilizării regulilor gramaticale.

Mit tehet a szülő?

Következetesnek kell lenni a saját anyanyelv használatában a gyerekkel való kommunikációban akkor is, ha a családban vagy a szűkebb környezetben olyan személyek is vannak, akik nem értik a másik nyelvet – beszélni kell a kétnyelvűség kialakulásának folyamatáról, jelezve azt, hogy ez nem udvariatlanságból történik.

Fontos a nyelvi hatások kiegyenlítése:

amennyiben az egyik nyelv hatása erőteljesebb, erősíteni kell a másik nyelv hatását. Erre lehetőséget adhatnak:

- az esti mese, az egyéb hallott vagy nézett mesék, dalok nyelvének megválasztása,
- a játszóprogramok, szabadidőprogramok nyelvi szempontból történő szervezése,
- az óvoda, iskola nyelvének megválasztása.

Türelmesnek és **bátorítónak** kell lenni a gyerekkel szemben, nem kell javítgatni a hibákat, inkább azonnal elismételni helyesen. Használni és hallatni kell a nyelvet. A kétnyelvűség alakítása állandó folyamat, de ha **kisgyermekkorban** kezdődik, hatékonyabb és könnyebb.

A kétnyelvűség tehát potenciális ajándék. **Befektetés** a jövőbe.

Ce poate să facă părintele?

Părintele trebuie să rămână **consecvent** în folosirea limbii materne în procesul de comunicare cu copilul. În cazul în care în familie sau în cercul restrâns de prieteni sunt persoane care nu cunosc limba respectivă se poate discuta acest aspect pentru a da de înțeles că nu este vorba despre lipsă de amabilitate, ci despre un proces de educare, de socializare lingvistică.

Este importantă **egalarea influențelor lingvistice**: în cazul în care influența unei limbi este mai puternică, trebuie consolidată influența celeilalte limbi.

Aceasta poate fi realizată prin:

- Alegerea limbii în cazul poveștilor, poeziiilor, cântecelor citite, ascultate sau vizionate,
- Organizarea timpului liber (și) pe criterii lingvistice,
- Alegerea limbii de predare la grădiniță și școală.

Părintele trebuie să aibă răbdare și **să încurajeze** copilul, nu trebuie să îi corecțeze greșelile, mai degrabă să repete fraza în mod corect.

Limba trebuie folosită și trebuie să se facă auzită. Formarea bilingvismului este un proces continuu, dar dacă acesta începe deja din **copilaria timpurie**, este mai eficient și mai ușor.

Bilingvismul este deci un cadou potențial, o **investiție** în viitor.

**Magyar tannyelvű óvodák és iskolák Temesváron és Temesvár környékén
Grădinițe și școli cu limba de predare maghiară în Timișoara și împrejurimi**

Iskolák – Școli

Bartók Béla Elméleti Liceum –
Liceul Teoretic „Bartók Béla“
Bd. Gen. Dragalina nr.11A,
Tel. 0256- 493.031
www.bartok.ro

Gerhardinum Római-Katolikus
Teologiai Liceum –
Liceul Teologic Romano-Catolic
„Gerhardinum“
Piața Regina Maria nr. 1
Tel. 0256- 201.986
www.gerhardinum.ro

Újszentesi I-VIII. osztályos Iskola –
Școala cu cl. I-VIII. Dumbrăvița
Str. Petőfi Sándor nr. 29
Tel. 0256- 214.274

Óvodák – Grădinițe

6-os számú Óvoda -
Grădinița P.N. Nr.6
Str. Humulești nr. 23
Tel. 0256- 483689

10-es számú Óvoda -
Grădinița P.N. Nr.10
Str. I. Maniu nr. 42
Tel. 0256- 494742

2-es számú Napközis Óvoda -
Grădinița P.P. Nr.2
Str. Herculane Nr. 9
Tel. 0256- 290828

11-es számú Napközis Óvoda –
Grădinița P.P. Nr. 11
Str. Versului Nr. 2
Tel. 0256- 465307

12-es számú Napközis Óvoda -
Grădinița P.P. Nr. 12
Str. Axente Sever Nr. 10
Tel. 0256- 275179

26-os számú Napközis Óvoda -
Grădinița P.P. Nr. 26
Str. Teiului Nr. 3
Tel. 0256- 226307

48-as számú Napközis Óvoda -
Grădinița P.P. Nr. 48
Str. Drăgășani Nr. 1
Tel. 0256- 432014

Notre Dame Napközis Óvoda –
Grădinița P.P. "Notre Dame"
Bd. Regele Carol I. nr. 13
Tel. 0728-273389

Újmosnicai Napközis Óvoda –
Grădinița P.P. Moșnița Nouă
Nr. 304
Tel. 0256-393538

Újszentesi Napközis Óvoda –
Grădinița P.P. Dumbrăvița
Str. Petőfi Sándor nr. 50
Tel. 0256-296 064

Játyszó- és alkotóház - Ludotecă și atelier de creație
<http://jatszohaz.bartok.ro>